www.svoboda-news.com

GRATIS C N
LIBRARY OF CONGRESS
SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON DC 20540

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 93. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, MAY 19, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го ТРАВНЯ 1989 Ч. 93. РІК XCVI.

СТВОРЕНО ЦЕНТР СПРИЯННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ РУХАМ В СССР

Ню Йорк (ПС УГС). — У Парижі , Франція, від 6-го до 11-го травня ц.р. відбулася конференція представників національно-демократичних рухів народів СССР, що мешкають у різних країнах Заходу, на якій створено спільний Центр під назвою „Демократія і Незалежність", до складу якого увійшли 22 особи. Президентом центру обрано Паруйра Айрикяна. Члени центру поставили собі за мету сприяти народам СССР в боротьбі за їх визволення з урахуванням можливостей демократичного світу.

Потреба створити центр сприяння національним рухам Совєтського Союзу виникла тому, що комуністи Кремля, оголосивши перебудову й демократизацію, продовжують застосовувати репресії проти демократичних рухів різних республік за національне визволення. Вони застосовують проти мирних демонстрантів війська, отруйні гази і не зупиняються навіть перед вбивствами, як недавно сталося в Грузії, Вірменії, Азербайджані. Посилають війська для розгону мирних демонстрацій в Україні й Прибалтиці.

За роки перебудови уряд прийняв цілий ряд нових законів, спрямованих на обмеження прав людини, однак не вжив ніяких заходів, щоб забезпечити право народів на самовизначення й також щоб повернути на рідні землі тих, яких Сталін і Брежнєв виселили до Сибіру та Казахстану.

Підтримуючи народи Совєтського Союзу у їхніх вимогах демократії й незалежности, учасники конференції в Парижі виробили декларацію, зі змістом якої читачі можуть ознайомитися на сторінці ч. 2.

Уряд УНР підготовляється до X Сесії УНРади

Філядельфія (УІБ). — Тут в Домі УНР відбулася в суботу 13-го травня ц.р. передсесійна нарада членів Уряду УНРеспубліки, в якій взяли участь Президент УНР д-р М. Лівицький, голова УНРади інж. М. Лимаренко, голова Виборчої комісії інж. Ю. Храневич, завідуючий господарськими справами X Сесії П.Ю. Мацин, члени Президії УНРади О. Мельниченко, А. Степанюк, В. Марко й голова УІБ Т. Носко-Оборонів.

У програму наради, якою проводив голова Уряду проф. Я. Рудницький, входили справи зв'язані з X Сесією, що як відомо, має відбутися в Бавнд Бруку в днях 17-19-го червня ц.р. В часі наради обговорено в подробицях особовий склад членства Сесії в партійному, виборчому і. номінаційному секторах УНРади та саму програму сесії, яку з'ясував голова Підготовчої комісії проф.І. Самійленко. Обговорено також плян відбуття ювілейної наукової асамблеї Української Могилянсько - Мазепинської Академії Наук (УММАН) для відзначення Року Української Мови, 175-ліття Т. Шевченка, 110-річчя С. Петлюри і 50-річчя Карпатської України. Цей плян представив керівник Ресорту Культури й Науки проф. В. Жила.

Згідно з вимогами Тимчасового закону з 1979 року Уряд УНР виніс постанову: рекомендувати Президентові УНРеспубліки розв'язання УНРади дев'ятого скликання й затвердження змін у Тимчасовому законі, запропонованих Консолідаційною комісією ДЦ УНР і КУППО, затверджених Урядом та Президією УНРади.

Крім тих справ рішено також уповажнити голову УІБ Т.Носко-Оборонів при співпраці ред. В. Марка й Г. Сенишин зредагувати окреме число „Бюлетеню УІБ" для розповсюдження під час X Сесії УНРади.

Вийшов довідник про католицьких священиків у діяспорі

Рим. — „Ukrainian Catholic Clergy in Diaspora (1751-1988). — Це енциклопедичний, поазбучний спис всього українського католицького духовенства, що працювало на протязі останніх 237 літ серед українців і для українців на поселеннях у Югославії, Австрії, Америці, Канаді, Бразилії, Аргентині, Італії, Німеччині, Франції та Бельгії, а у Польщі, Австралії та Англії по 1947 році.

Про кожного священика, що працював на поселеннях подано дату і місце народження та свячення, хто святив та всі місця його праці з роками праці у кожній місцевості, а якщо помер, то також дату і місце смерти.

Книжка є у твердій оправі і написана у англійській мові, щоби була доступна для чужинців. Є вона, до первної міри, свого рода

(Закінчення на стор. 3)

Dmytro Blazejowskyj

UKRAINIAN CATHOLIC CLERGY IN DIASPORA
(1751-1988)

Annotated List of Priests Who Served Outside of Ukraine

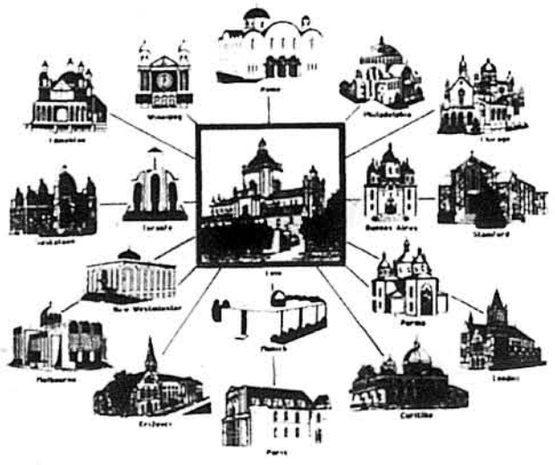

Rome 1988

С. ТЕЛЬНЮК ОБОРОНЯЄ СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ

В газеті „Правда України" була опублікована стаття з нападками на українських письменників, які активно виступають за поглиблення перебудови.

Ось як розповідає про це С. Тельнюк:

„Нападаючи на літераторів комуністів І. Драча, П. Осадчука, В. Яворівського, В. Брюховецького, В. Дончика, він (Волчков) приписує їм створення нової політичної структури, нікому не підконтрольної, 'заклики до поновлення повного суверенітету республіки, фракційність і груповщину, що несумісно з марксистсько-ленінською партійністю'.

Для того, щоб довести неіснуюче, тов. Волчков притягає за волосся передачі Бі-Бі-Сі й радіо „Свободи", свої спогади про боротьбу з бандерівцями, заяви керівників об'єднання, що називає себе 'Українською Гельсінкською Спілкою' і т.д. Адже так можна заборонити в Україні виступи М.С. Ґорбачова тільки через те, що Бі-Бі-Сі, „Голос Америки" або радіо „Свобода" щось звідтіля цитують. Я пригадую, як в часи кампанії проти В. Сосюри 1951 року писали, що під його віршем „Любіть Україну" міг би підписатися Петлюра й Бандера!"

Як бачимо з наведеної цитати, С. Телюк обурюється, що й тепер, у період проголошеної демократизації, комуністи продовжують діяти методами часів застою й культу особи Сталіна. Цитата взята з листа С. Тельнюка до редакції журналу „Огоньок".

Про численні випадки придушення кожної незалежної думки свідчать та кож повідомлення правозахисників з різних кінців совєтської імперії. Наприклад 4-го і 5-го травня в Україні затримали І. Макара, Степана Хмару, Олега Витовича, члена УГС Ігоря Деркача засудили до 15 діб тюрми за участь у мітинґах. У Харкові затримали Алмазова й покарали гривною на 100 карбованців за те, що 3-го травня він вийшов на вулицю з гаслом „Голосуйте за Коротича".

В Литві побили, а потім заарештували вояка Л. Валчіцкаса за те, що відмовився зложити присягу вірності Москві. В Магадані забрали до психолікарні Андрія Шаронова за те, що поширював летючки з закликом бойкотувати вибори. В Баку засудили 12-го травня Б. Шахвердієва на півтора року тюрми за участь у демонстраціях.

Таких прикладів можна назвати дуже багато і всі вони свідчать, що дії совєтських керівників не співпадають з їхніми закликами до демократизації й гласности. Про це свідчать і нові закони, прийняті урядом Ґорбачова за останні роки. Ці закони спрямовані на придушення демонстрацій, на заборону вільної преси. Законів, що оберігали б права людей і цілих народів там не поспішають приймати.

Р. Конотопський переобраний головою Окружного Комітету УНС в Баффало

Баффало, Н.Й. — Представники відділів та конвенційні делеґати переобрали одноголосно Романа Конотопського головою Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу в Баффало. Так само одноголосно та з висловами признання переобрано разом із головою повний склад Управи на черговий рік.

Збори відкрив Р. Конотопський та привітав всіх учасників наради, а рівночасно запросив до Президії головного секретаря УНСоюзу Володимира Сохана. На пропозицію Василя Шарвана збори вибрали Р. Конотопського предсідником, а Василя Сивенького секретарем цих річних зборів.

Після однохвилинної мовчанки для вшанування померлих членів предсідник зборів запропонував порядок нарад, який прийнято однозгідно.

Секретар В. Сивенький відчитав протокол попередніх зборів, який затверджено без поправок, а тоді приступлено до звітування членів Окружної Управи.

Р. Конотопський подав у своєму звіті докладний огляд праці Округи та співпраці Управи з усіми місцевими організаціями. Вкінці свого звіту він склав подяку та признання за приєднання нових членів секретарям 360-го Відділу, Осипові Гаврилюкові та 127-го Відділу Марії Гаравус. Закінчив голова звіт подякою всім членам Управи за співпрацю. Касир Округи М. Гаравус предложила фінансовий звіт, а вслід за нею голова

Р. Конотопський

Контрольної комісії Марія Гнатик здала звіт комісії і запропонувала уділити Управі абсолюторію із признанням. Її пропозицію схвалено одноголосно.

Після перевибору Управи у повному складі на черговий рік предсідник зборів попросив до слова головного секретаря УНСоюзу В. Сохана.

Доповідач привітав зібраних від Головного Екзекутивного Комітету та склав подяку Управі за виконану працю — придбання 44 нових членів у 1988 році. За ці здобутки УНСоюз відзначив Округу почесною плякетою та нагородив чеком на суму 105 дол., що їх вручив доповідач голові Округи. Особливу подяку та признання висловив В. Сохан урядовцям 360-го Відділу О. Гаврилюкові та Зенонові Беднарському за придбання 22 членів і уря-

(Закінчення на стор. 3)

Р. Рудницький концертуватиме в Австралії

Янгставн, Огайо. — Піяніст Роман Рудницький виїжджає 15-го червня на три місяці до Австралії, де буде мати своє вже шосте концертове турне. Це буде його найбільше турне в Австралії і включатиме 45 концертів. Виступи будуть по цілій Австралії не тільки в провінційних столицях, але також в багатьох менших містах.

Під час цього турне один концерт (18-го вересня) буде влаштований на розбудову Центру Українських Студій в Маклорі університеті коло Сіднею.

Раніше в цьому сезоні 1988-89 Р. Рудницький відбув турне в Британії, Мехіко, і на островах Майорка та Менорка.

Вірмени знов демонструють

Москва. — Майже 300,000 вірмен зібралося минулого тижня на публічне віче в Єревані, столиці Вірменії, з національними прапорами, вимагаючи дії в справі Нагірного Карабаху, як й звільнення ув'язнених активістів.

Ситуація в Нагірнім Карабаху дальше є дуже напружена, не зважаючи на чотиримісячний поверховний спокій, заявив телефонічно один з вірменських активістів, Мартин Мартиросян, зараз по цих останніх протестаційних вічах в столиці Вірменії.

Молдавія відтворює стару азбуку

Москва. — Пресове агентство ТАСС подало вістку про те, що уряд совєтської Молдавії пропонує щоб відновити латинську азбуку.

Цю пропозицію підтримують національно-свідомі громадяни Молдавії. Цей законопроєкт буде опублікований та публічно обгооворюваний. Пропозицію вніс голова Комуністичної партії Молдавії Семйон Ґроссу на зборах Центрального комітету. Він також кількакратно підкреслив „необхідність" затвердження молдавської мови офіційною мовою республіки.

Молдаван примусили змінити латинську азбуку на кирилицю за часів Сталіна.

Москва далі доставляє зброю до Нікараґуа

Вашінґтон. — Речники Білого Дому заявили, що Міхаїл Ґорбачов приобіцяв цього місяця зупинити постачання зброї санданістському урядові Нікараґуа, одначе виказується, що так воно не є, бо уряд Нікараґуа дальше одержує зброю, але не має точних даних чи це ще залишки попередньої достави чи нова пересилка.

Це не єдине невдоволення щодо обіцянок і поведінки М. Ґорбачова з боку Білого Дому та інших чиновників Адміністрації президента Джорджа Буша, зокрема коли йдеться про його останні пропозиції в справі европейського роззброєння, які були так вміло розголошені засобами масової інформації в Европі та у ЗСА. Марлин Фицвотер, речник Білого Дому, недвозначно закидає М. Ґорбачову „невідповідальні потягнення", гру слів і пропаґандивну реторику.

Виявляється, що президент Джордж Буш звернувся листовно до М. Ґорбачова 30-го березня ц.р. з проханням припинити доставу зброї до Нікараґуа й коротко перед виїздом державного секретаря Джеймса Бейкера до Москви при кінці першого тижня травня ц.р. отримав від М. Ґорбачова приватного листа, в якому він повідомляє, що СССР припинив свої достави зброї до Нікараґуа. Така обіцянка М. Ґорбачова поновила охоту Уряду президента Буша поставитися прихильно до ряду різних пропозицій зі сторони Москви в справі роззброєння, включно з останнім, що його запропонував М. Ґорбачов під час зустрічі з Дж. Бейкером про відтягнення 500 нуклеарних ракет близького засягу з Европи.

М. Фицвотер дуже виразно підкреслив, що, базуючись на найновіших інформаціях, обіцянка М. Ґорбачова щодо достави зброї санданістському урядові не здійснилася до цієї пори. Він одначе зауважив, що треба більше часу щоб ґрунтовно перевірити справу, що й зробить Уряд.

У СВІТІ

В ЕТІОПІЇ ВІЙСЬКОВІ старшини зробили переворот кілька годин після того, як президент Менґісту Гайле Маріям виїхав на офіційні відвідини Східньої Німеччини. Переворот прийшов після місяця дуже напружених відносин серед військових частин і натиску з Москви, щоб закінчити громадянську війну. Чи цей переворот удався важко ще ствердити, бо вістки з Етіопії є дуже контроверсійні.

ОПОЗИЦІЙНИЙ КАНДИДАТ на президента Панами Ґілєрмо Ендара, який після шести днів вийшов із лікарні після побиття, заповів, що він таки не піддається і буде далі боротися за правильний вислід виборів. Він ніяк не хоче іти на компроміс з урядом генерала Мануеля Норієґи.

З ВАТИКАНУ ПРОГОЛОШЕНО звіт спеціяльної комісії, яка строго нап'ятнувала порнографію і брутальність в теперішній культурі, зокрема поширеній через телевізійні програми, відео-касетки та інші сучасні засоби масової інформації. Хоча звіт не специфікував ніяких окремих фільмів чи журналів, однак голова комісії Архиєпископ Філядельфії Джан Фолі подав як приклад фільми „Кунг Фу" і телевізійні „миляні опери". Комісія уважає, що теперішнє розуміння „свободи вислову" фальшиве і що порнографія та брутальність це справжні „поважні моральні небезпеки"

КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Японії Ясуґіро Накасоне згодився тепер зізнавати перед судовою комісією щодо своєї ролі в скандалах підкупства, що виявилися серед впливових політиків Японії. Усі ці скандали вийшли наверх в минулому місяці і з того приводу прем'єр-міністер Нобору Такешіта заповів, що зрезиґнує зі свого посту. Оба політики, Накасоне і Такешіта, признались, що вони брали хабарі з фірми Рекрут, діяльність якої є саме під розглядом. Тепер Накасоне під натиском своїх політичних товаришів згодився зізнавати про це перед судом і тим охоронити теперішнього прем'єр-міністра від резиґнації.

МІЖНАРОДНА АМНЕСТІЯ подала до відома звіт підтриманий професорами університету в Яфні, про те, що індійські війська, яких є на терені Срі Лянки понад 45,000 для втримання спокою і винищення сепарастичних повстанців з племени Таміль, вбивають і тортують цивільне населення, яке говорить мовою Таміль і багато із них повбивали. Це перший публічний звіт про це порушення прав людини.

МІНІСТЕР ЗАГРАНИЧНИХ справ Єгипту звернувся до Державного департаменту ЗСА з проханням, щоб Америка вплинула на уряд Ізраїля у справі переведення одвертих виборів. Пропозицію виборів відкинули представники ПВО, уважаючи, що такі вибори будуть „фарсою". Але єгипетські політики думають, що вибори це єдина можливість закінчити затяжну ситуацію в Ізраїлі.

ІЗРАЇЛЬСЬКА АРМІЯ і поліція почали виселювати арабів, які працювали у смузі Ґази поза границі Ізраїля. Усі ці араби дістали доручення залишити Ізраїль. Рівночасно проголошено в смузі поліційну годину для всіх 650,000 мешканців.

МІЛЬЙОН КИТАЙСЬКИХ СТУДЕНТІВ ДЕМОНСТРУВАЛО В ПЕКІНІ

Пекін. — У середу, 17-го травня ц.р. понад мільйон китайських студентів, до яких прилучилися інші громадяни, демонстрували на вулицях Пекіну, домагаючись більше демократії і свободи. Серед них було 3,000 студентів, які вже п'ятий день голодують.

Студенти, які спершу не мали широкого відгуку серед політиків і населення, тепер здобули повну симпатію своїх співгромадян, які станули разом з ними у протесті проти існуючого режиму і разом спаралізували цілий Пекін силою своїх демонстрацій. Це поставило сильний натиск на китайський уряд і примусить його прискорити демократизацію. Демонстранти вимагають резиґнації двох передових політичних провідників Китаю, прем'єр-міністра Лі Пенга і неофіційного диктатора Денґа Шіяопінґа. Щоби показати зрозуміння для демонструючих студентів, Лі Пенг і провідник комуністичної партії Жао Зіянг відвідали у лікарні учасників голодівки, про що передавали в телевізійних новинках.

Величезний зрив китайських студентів саме в часі відвідин Міхаїла Ґорбачова поставив цю політичну подію на другий плян і змусив М. Ґорбачова обережно, але таки зайняти становище до подій на вулицях столиці Китаю. Після критики демонструючих попереднього дня у середу, 17-го травня, М. Ґорбачов, який отримав від студентів листа з признанням за перебудову в СССР, тепер заявив, що заворушення, які тут розгорілися, це боляча, але конечна частина перемін, що їх переходять комуністичні країни на шляху до більшої свободи вислову, демократії та пошанування прав людини.

В. Коротич здобув перемогу у виборах

Москва. — Пресове агентство Ассошіейтед Пресс у своєму репортажі про непередбачені успіхи кандидатів — прокурора Ніколая Іванова у перевиборах минулої неділі, який викрив справу хабарництва у Ленінграді, подало ще й декілька інших цікавих вісток.

Одною із них є інформація про те, що в загальному кандидати, які втішалися підтримкою національних фронтів Естонії, Латвії, Литви і України вийшли переможцями у додаткових виборах минулої неділі.

Дальше пишеться про те, що в цих додаткових виборах перемогли ті кандидати, які попередньо були вичеркнені або зовсім не допущені на виборчі листи з уваги на їхню підтримку введення всіляких змін. Одним із таких кандидатів був українець Віталій Коротич, теперішній головний редактор відомого й дуже популярного московського журналу „Огоньок". В. Коротича було вичеркнено з листи в Москві у перших виборах, а в цих додаткових виборах він вийшов переможцем кандидуючи в Харкові проти дев'ятьох інших кандидатів.

Всі ці новообрані делегати зможуть взяти участь у З'їзді народних депутатів, що розпічнеться в Москві 25-го травня ц.р.

Рівночасно з В. Коротичем в Харкові з іншої частини міста обрано в депутати Євгена Євтушенка, відомого широко на Заході російського поета і прихильника Міхаїла Ґорбачова, якого поезії часто поміщені в журналі „Огоньок".

Проєкт закону про втікачів поминув українців

Вашінґтон (Пресове Бюро УНС). — В Палаті Репрезентантів і в Сенаті внесли конґресмен Брус Моррісон і сенатор Френк Лотенберг проєкт закону, яким дається генеральному прокураторові право рішати які групи чи одиниці є „жертвами переслідування" і тим самим заслуговують на те, щоб дати їм право переїхати до ЗСА. Однак оба проєкти для законодавчих тіл специфікують лише дві групи що є жертвами переслідування в СССР — жиди і євангелики.

Якщо закон перейде у такій формі, в ньому не буде згадки про українців католиків і православних, які, як відомо, є в СССР переслідувані з приводу своїх релігійних переконань.

Треба отже негайно діяти в тому напрямі, щоб закон включив українців та виразно це визначив. Пишучи листи в цій справі, слід підкреслювати факт, що саме українці тих двох віровизнань є постійно переслідувані на терені СССР і що їхні Церкви є заборонені.

Звертатися треба у Сенаті до сенаторів Джозефа Байдена, Строма Тирмонда і Ф. Лотенберґа, подаючи, що йдеться про резолюцію ч. 893. Адреса: The Honogable ----------
United States Senats, Washington, D.C. 20510.

У Палаті Репрезентантів писати треба до конґресменів Джека Брукса, Гемілтона Фіша і Бруса Моррісона, подаючи число резолюції 2022. Адреса: The Honorable ----------
U.S. House of Representatives, Washington, D.C. 20515.

В АМЕРИЦІ

РЕЧНИКИ ПЕНТАҐОНУ подали до відома, що запропоновано допомогу американським громадянам, зокрема родинам військовиків, при евакуванні з Панами. Офіційний речник Департаменту оборони Даніел Говард сказав, що це запобігаюча акція з уваги на заколоти і неспокій на улицях Панами в останніх днях. А в Палаті Репрезентантів голосами 413 до 0 одобрено резолюцію про засудження панамського генерала Мануеля Норієґи за його виборчі махінації і визнано кандидата Ґієрмо Ендеру переможцем виборів у Панамі.

ФЕДЕРАЛЬНІ АҐЕНТИ у Вашінґтоні відкрили і зліквідували одну з найбільших шайок організованого продажу наркотиків під зарядом панамців. Ця успішна облава у столиці Америки закінчилася арештами осіб з Вашінґтону, Ню Йорку, Лос Анджелесу і Кольорадо Спрінґс. Федеральні аґенти твердять, що в цей спосіб знищено одну з дуже сильних груп продавців наркотиків в околицях Вашінґтону. Виявляється, що достава наркотиків для цієї групи ішла з Колюмбії до Панами, а звідтіль до ЗСА, але на запит кореспондентів чи ця шайка та її панамські провідники були пов'язані з лідером Панами генералом Мануелем Норієґою коментарів не було. Експерти від наркоманства твердять, що міста величини Вашінґтону звичайно мають по кілька таких груп, деякі з них є у заряді чужинців, а деякі таки у заряді американців.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Демократія у Латинській Америці

У найбільшій за територією і числом населення південно-американській країні, Арґентині, в минулу неділю знову перемогла демократія. Обраний з-посеред шістьох різнопартійних кандидатів новий президент, Карльос Сауль Менем, кандидував, як „перонiст", назва взята від генерала Хуана Перона, який вперше тому 50 років оперся був на зорганізованому робітництві і своїми соціяльними реформами здобув велику популярність. Популярність здобули йому теж його три дружини, особливо друга з них, Ева, велика красуня, яка приїздила на лікування до Бостону. Третя й остання дружина Перона, Ізабелла була президентом Арґентини, але втратила владу у користь військового диктатора. Диктатура й демократія чергувались в Арґентині. Останній президент, Рауль Альфонсін, був обраний леґально, але правив, як диктатор, опершись на збройній силі, паралеля до Адольфа Гітлера, який теж прийшов був до влади леґально, вигравши вибори і став тираном.

Перемога перонiста в Арґентині тим світліша, що найгрізніший його противник у виборах, Едуардо Анджельос, публічно признав перемогу Менема та обіцяв йому свою дальшу підтримку. До речі — обидва були університетськими колеґами. Латинська Америка натерпілася від диктаторів, які зправила сполучали, — як скрізь у світі — жадобу влади із жадобою особистої грошової наживи. Тому диктатура доводить країну до економічної руїни. Так і сталося в останньому періоді диктаторської президентури в Арґентині. Економіка стала найпершою журбою країни і головною темою передвиборчої кампанії.

На тлі цієї останньої демократичної перемоги в Латинській Америці тим різкіше видна аномалія диктаторів Данієля Ортеґи в Нікараґуа й Мануеля Антонія Норієґи в Панамі. Ці країни теж формально республіки, але тамошній республіканський режим зведений до формальної вивіски, за якою діє військова диктатура. Треба сподіватися, що новий демократичний президент Арґентини приєднається до лідерів демократичних країн американського континенту, з Президентом ЗСА у проводі, що вимагають відходу від влади Норієґи, який вкрав був вибори в рідного народу. Цього домагаються також опозиційний кандидат на президента Панами Ґуєлермо Ендара, який після лікування свого побиття у лікарні, тепер розпочав дальшу боротьбу за правильність виборів. Він ніяк не хоче іти на переговори з Норієґою. Заповіджений загальний страйк противників уряду Норієґи покаже в найближчому часі по якій стороні лежить сила.

А. Г. Г.

ПРОПАҐАНДИСТИ ВЕРТАЮТЬСЯ ДО СТАРИХ МЕТОД

Якщо хтось думав, що з перебудовою, гласністю і гучними деклараціями щодо демократизації суспільства і терпимости також іншої суспільно-політичної думки ніж пропаґованої офіційної, в Україні зникне чи зредукується до мінімуму, або буде переставлена на іншу кориснішу працю, про фесійна галузь так званих ідеологічних пропаґандистів, то мусить скорегувати свою думку.

На початку цього року, точніше 27-го січня, була видана малим тиражем брошура, що її опублікував відділ оперативного друку дослідного заводу Львівського Поліграфічного Інституту (ЛПІ) з рамени міністерства вищої та спеціяльної освіти УССР, що затитулована досить багатозначно і читача вводить зараз таки в справу: подолання націоналістичних пересудів у свідомості — важлива ланка інтернаціонального і патріотичного виховання — Методичні рекомендації для пропаґандистів і слухачів системи політичної освіти, Львів 1989. Склали цю брошуру Заторецький, Іващук і Косьмина.

Крім оклепаних у безлічі видань публіцистичних статтях та брошурах нападів на оунівців, бандерівців, запеклих ворогів українського народу буржуазних націоналістів, брошура містить також розділ про Українську Гельсінкську Спілку. Для пропаґандистів вирішили дати вказівки, як боротися з УГС. Щоб працівники від пропаґанди і агітації були в курсі справ, їх впроваджує окремий розділ у „Зміст деяких матеріялів неформальних об'єднань". В першу чергу авторам не сподобалося, що спілка називається „гельсінкська", не „хельсінкська", бо вони, мабуть, як мовці російської мови не здають собі справи, що в українській фонетичній системі існує відповідник фінському „г", яке не треба передавати з-російська буквою „х". Про це питання було вирішено на установчій конференції Товариства Української Мови в Києві, вернутися до давнього українського правопису, що передає „г" в назвах чужих мов саме українським „г". Автори уважають, що назва „гельсінкська" це на „галицькому діялекті", як вони висловлюються. Тим вони собі виставляють вже й відповідне свідоцтво грамотности.

Крім аналізи декларацій УГС, проведених у відповідному неґативному дусі й тенденційному пляні, автори вкінці подають біографії активістів Української Гельсінкської Спілки, щоб пропаґандисти мали відповідний матеріял для своєї роботи. При цих біографіях не забули подати при Ірині Калинець, Богдана та Михайла Горинів, Вячеслава Чорновола та інших, що це люди, які були карані на довгі літа тюрми та заслання, а сьогодні під прикриттям різних самодіяльних товариств зактивізувалися в ділянці організації зборів тощо. Не зважаючи на те, що офіційно заявлялося в різних стейтах і виступах про кривди, що були заподіяні великій групі громадян в роки брежнєвського застою, що відстоювали рідну мову і культуру та права людини, реакційні кола, що мають все ще монополь преси в руках, не перестають показувати на цих безкомпромісових жертвенних громадян пальцем, як на кримінальних злочинців, а ті, хто має владу у міських урядах, докладає усіх зусиль, щоб ця група громадян не отримала прописки, квартири чи відповідну за освітою працю.

У брошурі підкреслено, що завдання органів є перейти від епізодичної роботи невтралізації окремих проявів дій Української Гельсінкської Спілки до системної цілеспрямованої ідеологічної боротьби з ними. За їхніми словами слід активізувати роботу серед населення „по роз'ясненню реакційної антисоціялістичної суті ворогів українського народу", при чому треба залучити до цеї роботи ветеранів КПЗУ — тих, що їх вони самі не достріляли — громадян, які постраждали від рук оунівців. Тут можна спитати авторів, чи їм відоме число жителів Західньої України, що постраждали від рук „братніх визволителів?" Автори зажурилися, що „революційні процеси демократизації і гласності, які відбуваються у нашій країні, стараються використати і ті, кому більше до вподоби націоналістичні цілі..."

Якщо автори простудіювали справді документи Української Гельсінкської Спілки, то напевно переконалися, що там немає нічого крамольного, що суперечить суспільному демократичному устрою. Навпаки, вони сповнені толерантности і політичної терпимости у відношенні до всіх жителів України. Але якщо вони далі твердять неправду і продовжують начіпати заяложені ярлики на чесних відданих громадській справі людей, то і вони не є кращі від тих, що десятиліттями жили на народній шиї, і які загнали країну у нечувану економічну кризу та моральний занепад, з яких вже четвертий рік старається витягнути її раціонально думаючий М. Ґорбачов.

Ф. Лукіянович

ОЛІМПІЙСЬКІ ПЕРЕСЛУХАННЯ У КАНАДІ

III.

Після закінчення опитування адвокат Р. Армстронг ставив Френсисові ряд питань, зокрема, як оминути уживання стероїдів „Хіба ви бажаєте добровільно зректися медалі?", була відповідь, а в дальшому Френсис сказав, що уживання стероїдів так глибоко закорінене та розповсюджене, що на це легкої відповіді немає.

Для прикладу він навів, що в СССР реґіональні ковчі не сміють уживати стероїдів, це рішення належить до державних. У Сеулі, був заякорений корабель і кожний совєтський атлет переходив там перевірку стероїдів.

Реакція

З вимогою, щоб доживотно дискваліфікувати Джансона надійшли до МОК протести, особливо двох золотомедалістів — Мозеса із ЗСА та Томпсона із Великої Британії. Інші змагуни твердили, що якщо Френсис був замішаний теж у цю аферу, то хай сам усе прочистить, а не вказує на інших. Улетт заявив, що коли прийде пора, він заперечить зізнанням Френсиса. Голова медичного відділу МОК із Стокгольму д-р Арне Люндквіс сприйняв зізнання Френсиса з певною дозою сарказму. Він переводив перевірку змагунів, особливо бігунів на 100 метрів, і на його думку, про якийсь саботаж тут годі говорити.

Зізнання А. Іссаєнко

Після Френсиса на протязі двох днів зізнавала тепер вже 30-літня Анджела Іссаєнко, рекордсменка бігу на 50 метрів у залі та срібномедалістка в штафеті на 4x100 метрів у Лос Анджелесі. Частину своїх зізнань вона склала із сльозами в очах, боячись, що Джансон оскаржить Френсиса та д-ра Астафана в уживанні стероїдів. Як і деякі інші атлети її групи, в 1975 році вони прибули до Торонто із Ямайки.

У 1981 році на одних змаганнях Іссаєнко познайомилась із Олдсфілдом, колишнім рекордсменом у стусані кулею із ЗСА, який уділив їй анаварні стероїди і тестерони (чоловічі гормони). В 1983 році вона зайшла до канцелярії д-ра Роберта Керра, якого вона назвала „ґуру стероїдів у ЗСА". Від нього отримала рецепти та друкований матеріял про стероїди.

Одначе від 1984 року д-р Астафан перебрав контроль та нагляд над атлетами Торонто. Він переводив аналізи сечі та крови, приписував та уділював пігулки та давав усім застрики стероїдів. Опісля атлети давали один одному застрики, а вона давала застрики Джансонові у 1984 році.

У другій половині серпня, у Сеулі, д-р Астафан приготував та роздав учасникам два окремі препарати для замаскування стероїдів та сполоскання системи, а зразу після бігу на 100 метрів він спрепарував для Джансона мішанку оцту і меду. Іссаєнко не могла зрозуміти, як це саме могли в організмі Джансона появитись елементи стероїдів, що їх вони ніколи не уживали. Тому також була схильна думати, що вчинено саботаж, тим більше, що у лябораторії крутився один підозрілий мурин з Америки.

Зізнання Іссаєнко пройшли гладко, без затримки, бо вона принесла власний денник, із якого вичитувала прізвища та дані. Після свідчення Іссаєнко перед комісією Дубіна свідчили ще вісім теперішніх чи колишніх атлетів, які нічого особливого не виявили. На травень чекають на зізнання Джансона, чекають, як він виплутається із неправди, в яку він вплутався, та на д-ра Астафана, щоб опісля внести заключення, підсумки та висловити власні пропозиції, і на цьому закінчити працю цієї комісії.

Непередбачені ускладнення

Великою несподіванкою для всіх тих, що слідкують за розвитком цих подій було започаткування інших переслухань, а саме юридичної сенатської комісії ЗСА, очоленої сенатором Джозефом Байденом, мол., із стейту Делавер, що започаткувала свої переслухання у перших днях квітня.

Ціль сен. Байдена — це вдарити по 500-міл. доляровому „чорному ринку" стероїдів, які без особливих труднощів продістаються із Мехіко та внести нові і тверді закони відносно торгівлі цими середниками. Для цього, він запросив на переслухання десять атлетів із різних ділянок, в тому трьох колишніх олімпійок у бігу.

„Так, я є колишня золотомедалістка на 400 метрів, — заявила Евелін Ешфорд у залі насиченій почуваннями та зізнаннями зрошеними сльозами. — Ми звертались до вас, просили допомогти нам, але потрапляли на глухі вуха", — в розчаруванні заявила Ешфорд.

Двічі переривала тренерка Пет О'Конноллі читання свого семисторінкового звідомлення, щоб побороти сльози. Від 70-их років вона є ковчем бігів у жіночій ланці. Ця перевірка, що їх робить МОК та Олімпійський Комітет, — це „шопка", це радше для того, щоб привчити дівчат, аби їх не приловили на стероїдах. 28-річна спринтерка Діяна Вілліямс заломаним голосом нарікала на наслідки стероїдів — чоловічий голос, заріст на обличчі, постійний стан пригноблення тощо.

На залі панувала мертва тиша.

МОК перед дилемою

Перед МОК-ом виринає чимраз більше дразливих справ. На деякі із них, як, наприклад, на тихий, толерований професіоналізм совєтів та країн Східнього Бльоку в спорті вже здавна привикли закривати очі, або недобачати. Подібно із деякими іншими спортами, як копаний м'яч, у якому професіоналізм вже давніше прийнятий, як також теніс та кошиківка, що надходять.

На Заході атлети мають довільні конта, на які вкла-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Ірина Камінська

П'єса „Ярослав Мудрий" в Чикаґо

Дня 16-го квітня численна чикаґська публіка пережила високомистецьку і історичну подію — оглянула у виконанні Студії Мистецького Слова з Ню Йорку Лідії Крушельницької незнану тут п'єсу Івана Кочерги „Ярослав Мудрий".

Ще довго до дня 16-го квітня вість несла, що Український Банк Певність в Чикаґо свій срібний Ювілей — 25-ліття відзначить в пов'язанні з громадською повинністю — фінансово уможливить приїзд Студії з п'єсою, що її приготовила студія у році Тисячоліття. Увесь дохід з постановки дирекція Банку призначила на потреби цілоденної і українознавчих шкіл Чикаґо. Вість потвердили афіші з багатим фотографічним матеріялом, а зацікавлення збільшилося, коли і сама Лідія Крушельницька приїхала раніше, щоб на місці, з чикаґівцями приготовити масові, збірні сцени, а у постановці виступило біля сотні осіб, з Чикаґо брало участь понад 60 осіб!

І сама п'єса І. Кочерги — високої кляси драматична поема, і її сценічна реалізація заслуговують на увагу. У творі кілька драматичних основ і конфліктів: 1) цікавий психологічний портрет Ярослава, якого народ назвав Мудрим. Історично Ярослав знаний, як людина суперечного характеру крайностей, однаково величний у своїх чеснотах і у своїх пороках, характер дуже палкий і активний, 2) у п'єсі прецікавий історичний час 1030-1036 роки, в якому тільки відлуння княжих міжусобиць, а наглядний у всьому процес творення державницького життя, будова київської потуги. 3) у п'єсі однак сильні відосередні тенденції — Новгород і, жива ще традиція родової пімсти з доби передхристиянської — роля Микити, як месника. 4) У творі сильні антинорманські (тут антиварязькі) тенденції й конкретні вияви в народі — це зайди, конфлікт з варягами за Малушу мало не доводить до ширшого заворушення. У творі широка гама проблем: стосунок князя й інших до варязького минулого — гостра різниця Ярослава і його дружини Інґіґерди в цьому питанні, відносини до близьких, до народу, до сусідів, „всі ідейні нерви твору сплетені з образом Ярослава Мудрого" (рецензент Л. Дем'янівська). Твір написаний у 1944 році, вперше був ставлений у Харкові в 1946 році, в 1954 році поставив Могилянський театр, в 1969 році Запорізький Музичний театр, в 1970 році був поставлений київським театром ім. Ів. Франка. — Кожна із цих постановок, за словами рецензентів, висувала на перший плян інші вартості із психологічного портрету Ярослава.

Лідія Крушельницька у своїй сценічній реалізації, маючи як засіб неповторної краси, оригінальної атрактивности й вартости декорації — мистецького оформлення В. Клеха, надала творові-постановці оригінальну вимову: тут головний герой не лише князь Ярослав, але і тодішній Київ. Від першої відслони до останньої панорама величного, красного, сильного Києва, як „фата морґана" являється глядачам, спраглим таких картин і вже залишається в уяві. Цього враження не можна забути.

Другою сильною стороною постановки Л. Крушельницької є знамените музичне введення, у формі заспівів, до кожної дії — це в роді синтеза цього, що буде діятися. Ці заспіви сягають вершка перед п'ятою дією, своєю промовистістю, як жалібний тренос, на вістку про передчасну смерть улюбленої дочки Єлисавети. Музичне оформлення Ігора Соневицького, заспіви виконує ансамбль „Промінь" Б. Волянської. У цілому чудові, багаті кольоритно одяги і старанно опрацьовані збірні сцени, віддають характер епохи захоплюючо, родять тугу до власне такого Києва, до такого державного мужа.

Через цілу п'єсу сплітаються видимо і в підґрунті дві тенденції — Ярослава, як будівничого і як воїна. Вже перша дія висуває на першорядне місце значення Києва, як наукового центру. Монах Сильвестер, у доброму відтворенні Андрія Добрянського, це не лиш опікун і керівник книг — він дорадник князя, вповні відданий, розумний союзник, „у шуканні правди".

У першій дії представлена княжа родина, дружина Інґіґерда — горда, владолюбна, пишна — добре себе підпорядкувала цій ролі К. Зелик. Обі дочки Єлисавета і Анна: Л. Вижницька і Л. Залуцька презентувалися дуже добре й красою і одягами, ролі „їхні обмежені автором і етикетою княжого двору. В Курило у ролі князя мав нелегке завдання віддати цілу складність особовости Ярослава — поставою дуже добрий, тембр голосу теж, що в припадку Чикаґа мало першорядне значіння й у відношенні до інших осіб — (заля „глуха", не зважаючи на великі зусилля її узвучити), хто тихіше говорив — не було чути. Гра деяких акторів на цьому потерпіла без їх вини.

Зіставляючи ролю князя Ярослава із історичним князем особливо в його спорі з Інґіґердою, чи з Микитою хотілося бачити Ярослава більш виразного-гнівного чи нетерпимого: у обох випадках пляновано замах на його життя! В моєму відборі — в динаміці гри Ярослав не був рівний, бо знаменито віддав момент, в 4-ій бодай дії, коли згустилися довкола нього різні протилежності, він так вимовним жестом здіймає корону, що, мабуть, кожний собі договорив не сказане: о, як важка корона, як важка влада, коли мається повне почуття відповідальности за неї!

Подобалася гра Микити — Я. Шуль, цієї наскрізь трагічної особи, чесного ворога, і тихого союзника" (слова князя). Виїмково симпатичною була постать Милуші і її гра. Як добре, що вона не була обмежена ніякою етикетою — була собою. П. Микитин(!), чи М. Соневицька в Чикаґо? Знаменита була С. Зелик у ролі Джемми і уродою і своїм втіленням у цю ролю. Сценічно цікавим був Журейко (Т. Певний чи Б. Луцький в Чикаґо?) Свобідна акторська гра в дуже вдячній ролі — перемогти особистий біль після втрати коханої Милуші й допомагати князеві берегти державу на окраїнах. На окреме вирізнення заслуговує гра Л. Кмети у ролі Свічкогаса. Особа видна на протязі цілої п'єси, виростає, через свою душевну еволюцію, до постаті символічної: спершу надмірний любитель чарки до смішности, навіть карикатури, дається приманити на службу варягів (чужинців) блиском, почуттям (штучним) важливости, вкінці ця чужинецька служба діє, як фільтр, очищає. „Не хочу в цих шовках більше мандрувати, за Києвом знудився до сліз"... сам себе підсумовує, й повертається до рідного Києва повноцінною людиною. Усі ті переміни були акторсько добре виразно віддані.

Цих лиш кілька, характеристик ніяк не вичерпують ані багатства твору, ані сценічних відтворень. Представлення, власне так багато панорамічне, робило сильне враження, подобалося. До цього інтерпретація п'єси патріотична, приближення історії, а передусім вражала чудова українська мова зі сцени. Хто знає з якими трудами приходиться навчати української мови — цей скаже, що це вислід величезної праці Лідії Крушельницької. Видно, що праця з молоддю-це велика пасія її життя.

Діти, молодь і всі, хто брав участь в збірних сценах, списалися добре, ба ще більше, казали — ми б ще грали. Молоді, дітям подобалися різні історичні деталі: щити, мечі, панцері, тощо. Батьки казали, це краще, як деякі лекції українознавства.

Чикаґська публіка дописала, чикаґська громада прийняла студію гостинно, а на закінчення нагородила спонтанними щедрими оваціями.

У дописі О. Кузьмович був заклик, щоб „Ярослав Мудрий" був виставлений в інших більших містах. Абсолютно так. Мистецтво мусить мати фінансових меценатів.

ДЕКЛЯРАЦІЯ КООРДИНАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ „ДЕМОКРАТІЯ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ"

I.

Криза комуністичної системи й опір їй демократичних сил, як всередині Совєтського бльоку, так і поза ним, змусили Політбюро ЦК КПСС піти на певні поступки вимогам демократичного руху та запропонувати програму реформ.

Однак, за існуючої системи комуністичного єдиновластя ні Ґорбачов, ні будь-який інший висуванець партійного керівництва не спроможні здійснити радикальні зміни на краще.

Після чотирирічної політики перебудови далі погіршується забезпеченість населення товарами, зростають інфляція і дефіцит бюджету. Так і не відбувся перехід від соціялістичних командних методів до економічного реґулювання господарства.

Нічого не дали реформи в галузі екології, і десятки нових чорнобилів загрожують трагедією народам СССР.

Попри вимушену лібералізацію деяких сторін суспільного життя, реальної демократизації немає. Про це, зокрема, свідчить принципова недемократичність системи виборів і злиття партійних структур зі совєтськими.

Совєтське суспільство не наблизилося до правого. Закони, ухвалені і пляновані до ухвали в СССР, як і раніше, суперечать міжнародним нормам. Статті нового Кримінального кодексу дають можливість іще більше, ніж раніше, переслідувати людей за політичними мотивами, не звільнено багатьох давніх політв'язнів, табори і психотюрми заповнюють новими. Всесильним залишився апарат придушення інакодумства — КҐБ, він не поніс жодної відповідальности за свої злочини.

Провал нової партійної політики найповніше виявився в національному питанні. Законні вимоги народів Совєтського Союзу про дотримання своїх національних прав викликали традиційно репресивну реакцію. Діячів національно-демократичних рухів піддають переслідуванням і арештам. Не вщухає наклепницька кампанія на адресу незалежних асоціяцій і рухів. Дістали необмежені права війська для придушення демонстрацій і виявили нечувані звірства в Грузії, застосувавши хемічну зброю проти цивільного населення, убивши багатьох мирних демонстрантів. Зберігається військовий стан у Вірменії, впроваджений у відповідь на спробу самовизначення вірменського народу. Не розв'язано питання про повернення силоміць депортованих народів.

Совєтський Союз був і лишається колоніяльною імперією, де загарбання нових володінь здійснювали шляхом воєнної окупації та анексії суверенних держав, повалення законних урядів, насильницької совєтизації кривавого придушення національно-визвольних рухів. Яскравим прикладом є змова з нацистською Німеччиною, внаслідок якої було силоміць приєднано Західню Україну, Західню Білорусію та загарбано Бесарабію і незалежні Прибалтійські країни.

Розв'язання національного питання в СССР полягає виключно в реалізації народами права на самовизначення згідно зі Статутом ООН, зокрема, поверненні незалежності силоміць колонізованим народам.

Специфіка совєтської імперії полягає в тому, що систему влади засновано на партократичному принципі і марксистсько-ленінській ідеології. Спираючись на цю ідеологію, большевики не тільки відновили колишню імперію, а й зробили її тоталітарною.

Совєтський соціялізм довів свою цілковиту неспроможність у розв'язанні економічних, політичних, національних та інших проблем. Тим більш непереконливими видаються спроби влади утримати суспільство в „рамках соціялізму", силоміць нав'язаного всім народам Совєтського бльоку. Вихід із існуючої кризи — не в лібералізації і модернізації тоталітарної системи, а у відмові від неї. Не в справі з однопартійним урядом лежить шлях до порятунку народів Совєтського бльоку, а в створенні альтернативних політичних структур.

Нерозуміння ролі й значення демократичної опозиції є гальмом на шляху наших народів до національної незалежности і соціяльно-економічного проґресу. Цьому нерозумінню сприяють деякі опортуністично настроєні кола совєтської інтеліґенції та частина колишніх дисидентів в СССР і в еміґрації. Своєю позицією вони по суті сприяють стабілізації совєтського режиму на далекому від демократії рівні.

Нерозуміння демократичної опозиції в СССР і його ядра — національно-демократичних рухів — панує й на Заході. Рухи наших народів неправомірно асоціюють із національним екстремізмом та вузькоетнічними проблемами, віддають їх на відкуп короткозорому прагматизмові в політиці, застарілим концепціям, протиставляють їх „реформам Ґорбачова".

Захід надто вірить у реальність сили Ґорбачова і недооцінює реальність сил національних демократій, всупереч подіям у різних республіках. Необхідно правдиво висвітлювати події в сфері боротьби народів СССР за свої права.

Ми переконані, що в інтересах самого Заходу підтримувати національно-демократичні рухи. Не слід субсидувати і виявляти довір'я урядові СССР без урахування вимог національно-визвольної боротьби. Ми закликаємо Захід позбутися вияву подвійного стандарту і не сприймати, як норму та позитивне тих явищ в СССР, яких він за такі не сприймає для себе й для країн Третього світу.

Закінчення буде.

Діти Йонкерсу вшанували Т. Шевченка

Учні третьої кляси школи українознавства при парафії св. Михаїла у Йонкерсі виконують інсценізацію „Мені тринадцятий минало".

(Фото: Д. Мотрук)

Учні школи українознавства при парафії св. Михаїла в Йонкерсі, Ню Йорк, цього року урочисто відзначили 175-річчя з дня народження Тараса Шевченка. В неділю, 19-го березня в Домі СУМА учні завдяки своїм учителям влаштували величаву програму. Свято відкрила директор школи, яка привітала всіх присутніх, а опісля ціла школа започаткувала програму безсмертним „Заповітом".

Кожна кляса мала нагоду виступити з окремою точкою. Виступали вихованці садочка й учні першої кляси. Добре співали та деклямували ці наші наймолодші талановиті діти. Відважно деклямував і захопив глядачів трилітній учень Всеволод Макаренко віршем „Слава Україні". Устя Тарнавська, учениця 1-ої кляси віддеклямувала „Мово рідна" С. Воробкевича.

Учень матуральної кляси Роман Цюрик дуже гарно відчитав цікаве оповідання про життя Т. Шевченка „Андрійків сон".

Третя кляса вміло виконала інсценізацію „Мені тринадцятий минало". Середні кляси відспівали ряд пісень „На високій кручі" „Привіт, Україно, Тобі" „Думи мої" і „Слава Кобзареві", також віддеклямували вірш „Тарас Шевченко" Л. Храпливої-Щур.

Вірш Шевченка „Чигирин" зворушливо деклямував Дарко Хом'як, учень 11-ої кляси. Його однокласник Ігор Гованський прекрасно заграв на фортепіяні дві пісні „Сумний спів" М. Лисенка і „Реве та стогне" обр. В. Косенка.

На закінчення святочної програми учні 8, 9 і 11 кляс поставили зворушливу інсценізацію вірша Шевченка „Іржавець". Опісля всі учасники відспівали український національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Виконавці гарно пописалися на цій урочистій імпрезі. Батьки можуть бути горді за своїх дітей.

Оля Шкафаровська-Рудик

Спільне свячене Патріярхального Товариства у Ню Йорку

В суботу, 6-го травня, заходами управи Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку, в Українському Народному Домі відбулося спільне свячене. Це увійшло вже у традицію нашого Патріярхального Товариства влаштовувати кожного року спільне свячене для своїх членів і гостей. Це є добра нагода зійтися членам товариства, як ширша патріярхальна родина, щоб в атмосфері радісного Христового Воскресіння пережити разом це свято свят, яке нас зігрівало і постійно зігріває надією нашого, українського воскресіння.

Для цього членкині відділу завжди дбають, щоб приготовити скромну перекуску, а в першу чергу, щоб покласти Божі дари для посвячення і їх спільно спожити. На спільну трапезу прибуло коло 130 осіб. До речі, під час цієї спільної трапези немає головного чи президіяльного стола, а всі сидять за однаковими столами, як одна велика родина. Отець Тарас, ЧСВВ, з церкви св. Юра довершив обряд свячення. Учасники співали радісне „Христос Воскрес", а о. Тарас святив Божі дари. Ведучий інж. Любомир Зелик привітав учасників, членів патріярхального Товариства і гостей, подякував о. Тарасові за посвячення і побажав усім смачного. При засвічених свічках учасники споживали Божі дари.

У мистецькій частині виступив вокальний ансамбль хору „Думка" — Святослава Жила-Качарай, Наталка Гончаренко-Ковальчук, Теодозія Турчан-Ластовецька, Маруся Дармограй-Мулик, Марта Яремко і Леокадія Пелех-Снігур під керівництвом проф. Михайла Лева, який виконав: „Голуба весняночко" Дунаєвського і в'язанку українських пісень в муз. обробці М. Лева. Чудово виконані пісні мелодійно насичували святочно-радісну атмосферу. На їх виконання публіка відгукнулася щирими оплесками вдячности. Голова управи Відділу Товариства Микола Галів сказав святочне слово, вказавши на особливий зміст Христового Воскресіння та його значення для нас, вірних, і нашої Української Христової Церкви. Він підкреслив, що христовбивці сподівалися, що з смертю Христа закінчиться все і вся Христова наука, та дійсність виявилася іншою, бо ось незабаром відзначатимемо дві тисячі років з того часу, як на хресті-дереві розіпняли Христа. Пригадаймо, що большевики знищили Українську Православну Церкву, а в 1946 році розіпняли Українську Католицьку Церкву з вірою, що на цьому закінчиться історія цих Церков, але вони постійно ростуть і розвиваються поза межами батьківщини, а сьогодні, після 70 років панування, воскресають наші Церкви на батьківщині. Правда, українські Церкви у Совєтському Союзі ще не мають офіційної „гласности", але вони її здобудуть, бо немає сили, яка могла б убити і знищити Христову Церкву. Російська Православна Церква, яка належить до упривілейованих Церков, заплянувала побудувати церкву-собор у Москві на десять тисяч місць. Ідея третього Риму не перестала існувати... Останнім акордом святочного слова було — безперебійно змагатися за права нашої Церкви з незламною надією і вірою у воскреслого Христа.

І знову ансамбль хору „Думка" виконав „Ой зібрались журавлі" і „Ластівка" (обидві муз. М. Лева) і „Водограй" — муз. В. Івасюка. Слухачі щедрими оплесками нагороджували виконавців.

З коротким привітом з України виступила Ірина Чабан, яка приїхала зі Львова. В короткому виступі вона поділилася враженнями з життя Української Церкви на рідних землях та закликала перенестися у роки свого дитинства на батьківщину і ще раз тепер пережити радість Христового Воскресіння. Виступ Ірини Чабан був безпосереднім і глибоко зворушуючим. Цю щиру атмосферу ще більше підкреслив і наситив своїм мистецьким виступом Орест Кебало, виголосивши вірш Уляни Кравченко „Христос Воскрес".

На закінчення голова Товариства М. Галів склав подяку о. Тарасові за посвячення Божих дарів, жіночому секстетові хору „Думка", Ірині Чабан за слово-привіт з України, О. Кебалі за деклямацію. Окремо подякував Ірині й Ярославові Куровицьким, що пожертвували м'ясні вироби, Вірі Березовській за квіти та всім паням, що принесли печиво, а також паням, що під керівництвом Оксани Луцької допомагали при влаштуванні спільного свяченого: Галині Кіляр, Іванні Клим, Євгенії Корчинській, Анні Зелик, Юрієві і Христині Навроцьким, Василеві і Зені Никифорукам, Ірині Решетусі, Олександрі Ямрозик, Галині Цігаш, Ярославові Пастушенкові і Володимирові Ворохові. Окремо висловив подяку за допомогу у приготуванні і за проведення програми інж. Любомирові Зеликові, і всім учасникам, членам і гостям, що прийшли і звеличали це радісне свято Христового Воскресіння. Спільну трапезу закінчено молитвою.

М. Г.

Вийшов...

(Закінчення зі стор. 1)

доповненням, чи сопутником до „Schematism of the Ukrainian Catholic Church in Diaspora", бо була у великій мірі приготована перед шематизмом і була доповнена та допоміжна при укладі шематизму. Ця праця вийшла у серії видань Українського Католицького Університету на Тисячоліття і має 284 сторінки друку імен осіб і місцевостей та дат. Крім цього для інформації, де працювало наше духовенство на еміграції, додано при кінці список всіх українських католицьких парафій у діяспорі з датами їх установлення і список усіх таборів та українських скупчень у Німеччині з мапою та статистичними даними щодо кількости людей у таборах та різних місцевостях у роках 1945-1951.

Книжку, в ціні 15 дол. плюс 5 дол. пересилка, слід замовляти: Rev. Dmytro Blazejowskyj, Casella Postale 5048, 00153 Roma Ostiense, Italy.

Союзівка чекає на перших таборовиків-тенісистів

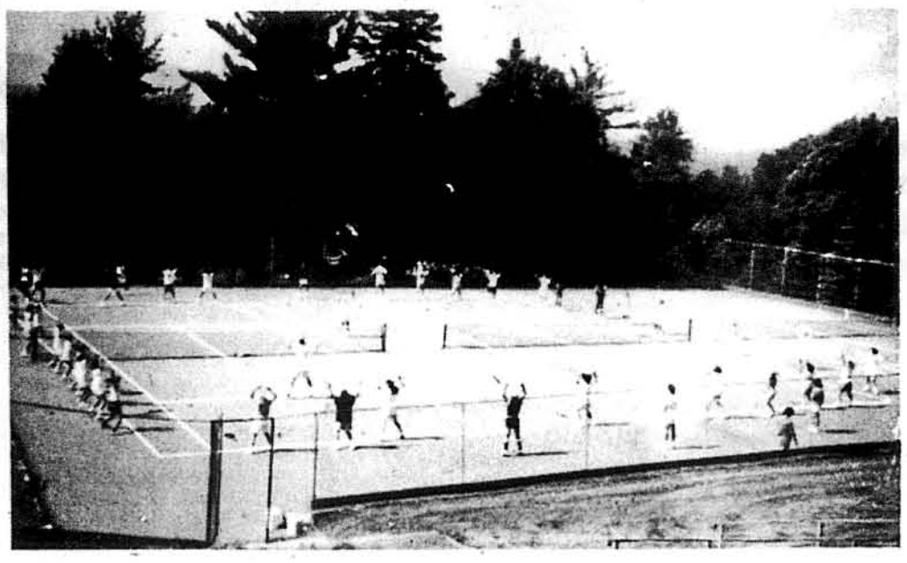

Уже 21-ий рік підряд літні табори на оселі УНСоюзу започаткують тенісисти і тенісистки у віці від 12-го до 18-го року життя. Табір починається у суботу, 24-го червня і триватиме цього року до середи, 5-го липня. Крім лекцій тенісу, програма включає руханку, плавання, відбиванку, розвагові вечори тощо. Таборовики будуть розміщені по кімнатах у ще передсезоновій порі і будуть мати всі влаштування до своєї диспозиції. Головними інструкторами є, як і в минулих роках, Юрій Савчак і Зенон Снилик. Зголошуватись слід на Союзівку, тел.: (914) 626-5641. На фото вгорі — група таборовиків на кортах Союзівки.

Р. Конотопський...

(Закінчення зі стор. 1)

довцям 127-го Відділу М. та Петрові Гаравусам за придбання 11 членів, як також секретареві 40-го Відділу Михайлові Лупічукові за придбання дев'ятьох членів у 1988 році та вже вісьмох членів у 1989 році. В. Сохан підкреслив, що Округа проявила теж велику діяльність у громаді та подякував Управі за влаштування концертів ансамблю, що їх спонзорував УНСоюз, а в звітовому році концерту „Лемковини".

Головний секретар розказав про широку діяльність УНСоюзу в багатьох ділянках економічного та громадського життя і про постійну допомогу УНСоюзу братам українцям, де б вони не були, а зокрема в Україні, де йде тепер боротьба за українську мову, культуру та право нашого народу бути господарем на своїй власній ні від кого незалежній землі. Закінчив свою доповідь головний секретар закликом до посилення організаційної та громадської праці, яка ще далеко не закінчена, коли мова про обов'язки супроти нашого поневоленого, але нескореного народу.

Після доповіді гостя з централі учасники поставили йому ряд питань, на які вони отримали вичерпні відповіді. В дискусії забирали слово: Б. Пашковський, І. Коман, С. Шишка та Я. Пришляк, який висловив признання УНСоюзові за його всесторонню і так корисну працю. З. Беднарський склав подяку УНСоюзові за підтримку місцевої радіопрограми Товариства за Патріярхат, а Марія Гаравус запропонувала, щоб УНСоюз обдарував течками, олівцями та літературою про УНСоюз делегатів конвенції Ліги Українців Католиків, яка відбудеться осінню цього року.

Збори закрив Р. Конотопський подякою за вибір та довір'я і запросив всіх до перекуски, в часі якої учасники ще довго обмінювались думками про союзові та громадські справи.

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ 44-річна Ельке Фальк була засуджена на шість з половиною років тюремного ув'язнення за шпигунство на користь Совєтського Союзу. Е. Фальк була визнана винною в тому, що від 1975 до 1985 року передала совєтському агентові понад 200 секретних документів. За ці роки вона працювала у кількох міністерствах, а також у секретаріяті канцлера Західньої Німеччини. Фальк передала Совєтському Союзові секрети що стосуються як внутрішніх справ Західньої Німеччини, так і НАТО. Фальк визнала себе винною.

У пам'ять жертв голоду

Гантер (МК) — У середу, 26-го квітня ц.р., під час Страсного Тижня, у третю річницю чорнобильської трагедії, тут, у церкві св. Івана Хрестителя була відправлена Богослужба Передшеосвячених Дарів. Отець душпастир увів жалібну громаду у трагізм голоду 1932-1933 року. Перед відправою Панахиди виставлено позичену в Українській Вільній Академії Наук у ЗСА картину мистця Віктора Цимбала. Потрясаюче враження на присутніх зробила картина зову до Бога, розпачу й виклику отупілому людству від матері й умертвленого голодомором дитяти.

Поминаючи жертви Голоду, перед відспіванням „Вічная Пам'ять" було висловлено погляд про занедбаний нами обов'язок передавати поколінням правду про цей перший злочинно створений і проведений геноцид, сплянований нелюдами. Та всетаки пролунала молитва: „Молимо Тебе, Боже, не карай винуватців, а прости їм так, як і ми простили, але дай нам і провідникам нашим мужності, щоб ми донесли до історичної свідомості усіх поколінь нашої плянети імена тих, що з такою жорстокістю поповнили цей злочин".

Після введення були читані свідчення очевидців голодомору: Михайла Кононюка, Ярини Тютюнник, Михайла Пономаренка, О. Дударенка, Ольги Лаврик, Ганни Єрмоленко, Василя Кучеренка, Тетяни Вдовиченко, Дениса Лебідя, Степаниди Невмиваної свідків і самих жертв.

Свідчення читали Максим Курис, Соня Вовк, Андрій Бук, Іванна Коць.

Із хорів понеслося жалібне „Вічная пам'ять". Погасли світла, а жевріли в руках кожного горіючі свічі. Цілуючи хрест, учасники спожили коржик з вівсяної муки з домішкою липової кори й жолуддя.

Надіємось, що в кожну середу Страсного Тижня всюди, де живуть українці, будуть поминати пам'ять семи мільйонів жертв голодомору-геноциду.

Загальні збори УКЦ

Позліталися журавлі знову з холодної Канади і Північної Америки до південної Фльориди, щоб погрітися на сонці, відпочити на лоні природи під зеленими пальмами. З'їхалися сюди друзі з різних частин до Українського Культурного Центру в Голливуді, Фльорида, щоб знову зустрітися по довгих роках, згадати прожиті воєнні хуртовини і заплянувати працю в Центрі, яку ведуть уже довгі роки. Хоча вже в декого вік не дозволяє і здоров'я, однак при добрій волі і співпраці з іншими пляни різних імпрез проходять з великим успіхом. До такої імпрези належав річний бенкет-баль УКЦ, де заля була заповнена фундаторами, членами і симпатиками, а по смачній вечері, яку приготовили Наталя Угляр, Марія Корчмарик і Ліда Балабан при допомозі деяких пань з ОЖ ОЧСУ і по вислуханні гарної програми, всі присутні забавлялися до півночі під звуки оркестри Мирона Івашка. Всім, хто чимось причинився до успіху цієї імпрези, щира подяка і признання.

На окрему увагу заслуговують річні загальні збори УКЦ, які відбулися 18-го березня в Домі Центру, в присутності великої кількости членів і симпатиків. Збори відкрив голова УКЦ Роман Балабан і привітав усіх присутніх та прочитав порядок нарад, який прийнято без змін. До призидії зборів обрано: на голову Михайла Бубна і на секретарку Надію Мудрейко, яка відчитала привіт від Головної управи Фундації Волі з Рочестеру, підписаний проф. Борисом Губкою. Звіти окремих референтур пройшли дуже цікаво, без зайвих зауваг, а дискусія пройшла спокійно і також дуже цікаво. Головою нової управи Українського Культурного Центру на 1989 рік обрано Василя Вільчинського, його заступником — Антона Угляра.

Віра Дубас

Олімпійські...

(Закінчення зі стор. 2)

дають чи вибирають готівку, що їм завидують атлети зі сходу, виграшів яких у спорті інкасують федерації, що оплачують їм кошти, а не самі атлети.

Із Беном Джансоном тут справа проста. Уживав стероїди, говорив неправду, переловили та покарали. Але пуритани спорту вимагають, щоб такою самою мірою покарати і тих, що їх не приловили, але які добровільно висповідалися із своїх гріхів.

Отож, канадська громадськість чекає на висновки та пропозиції комісії Дубіна, громадяни ЗСА на проєкти нових законів в справі стероїдів від сенатора Байдена, всі вони чекають на рішення МОК-у в справі тих, які признались, що заживали стероїди. Це, мабуть, буде соломонівське рішення.

Субота, 20-го травня 1989 р., год. 7-ма веч.
Burnett Jr. N.S. Auditorium
Morris and Caldwell Ave., UNION, N.J.

ОДИНОКИЙ КОНЦЕРТ
ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ
„БУРЛАКА"

з Торонто *під дир.* **Олега Хміля**

Квитки вступу у передпродажі в „Дніпрі", 698 Sanford Ave., Newark, N.J., тел.: (201) 373-8783, а в дні концерту при касі.

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮВАЛЬНІ ТАБОРИ 1989

„Верховина", Ґлен Спей, Н. Й.
Рома Прийма-Богачевська, *мистецький керівник*

- "WORKSHOP"— 25-го червня— 16-го липня
  Курси для заавансованих танцюристів від 16-го року життя, вгору
- ТАБОРИ для МОЛОДІ— 23-го липня— 5-го серпня
  Від 8-16 років життя
- Гостинні викладачі: ВАЛЕНТИНА ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ, ЛЮБОВ ВОЛИНЕЦЬ, ЯРОСЛАВ КЛУНЬ
- В програмі: УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНЦІ, ХАРАКТЕРНІ, БАЛЕТ та ХОРЕОГРАФІЯ
- ВИКЛАДИ ПРО УКРАЇНСЬКУ ЕТНОГРАФІЮ, ПОБУТ, ЗВИЧАЇ та НОШУ

По інформації:

UKRAINIAN DANCE CAMP
c/o Roma Pryma-Bohachevsky
523 East 14th Street, New York, N.Y. 10009 ■ (212) 677-7187

З НАГОДИ СВЯТКУВАННЯ СВОГО 25-ЛІТТЯ
86-ий ВІДДІЛ СУА
запрошує на

ВИСТАВКУ КАРТИН
о. Сергія Кіндзерявого-Пастухіва
й
Олі Кіндзерявої-Пастухів
та
ПОКАЗ ПРОЗІРОК
Наталії Даниленко

ВИСТАВКА КАРТИН
відбудеться у суботу, 20-го травня 1989 р. від 3-ої по пол. до 8-ої веч.; в неділю, 21-го травня 1989 р. від 8:30 ранку до 4-ої по пол. у церковній залі св. Івана Хрестителя, 15 Sandford Avenue, Newark, N.J.
Відкриття: **субота, 20-го травня 1989 р., 4-та год. по пол.**
У програмі маестро о. Сергій Кіндзерявий-Пастухів виголосить доповідь „Про сутність мистецтва".

ПОКАЗ ПРОЗІРОК
„ПОХІД ПО НАШИХ ЗЕМЛЯХ — ЛЕМКІВЩИНА, ХОЛМЩИНА І ПІДЛЯССЯ"
відбудеться у неділю, 21-го травня 1989 р., о год. 12:30 по пол. у церковній залі св. Івана Хрестителя
715 Sandford Avenue, Newark, N.J.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домів
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хворіб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Манґеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

УКРАЇНСЬКА ГРУПА АА
Україномовні щотижневі засідання
ТОВАРИСТВА АНОНІМНИХ АЛЬКОГОЛИКІВ
починається 9-го червня 1989 р.
кожної п'ятниці о год. 8-ій веч.
Допомога кожного є побажана
ST. MARY'S PROTECTRESS CHURCH
73-81 Washington Avenue ■ Clifton, N.J.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

Григорія Івановича ТРИГУЛИ

патріота й невтомного трудівника на полі Товариства Прихильників УНР

в неділю, 4-го червня 1989 року в церкві св. Покрови УАПЦеркви міста Рочестер, Н. Й.
буде відправлена

ПАНАХИДА
за спокій Його Душі.

Після Панахиди в ПАРАФІЯЛЬНОМУ ДОМІ відбудеться

ПОМИНАЛЬНИЙ ОБІД

Всю українську громадськість запрошуємо помолитися за Покійного й пом'янути Його „НЕ ЗЛИМ ТИХИМ СЛОВОМ".

Ділимося сумною вісткою, що 26-го квітня 1989 року відійшла у Вічність

бл. п.

Анна Вертелецька
з дому Іщенко

ПОХОРОНЕНА на українському цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

СИН з ДРУЖИНОЮ та ВНУКИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 17-го травня 1989 р. відійшов у Вічність на 62-му році життя наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

ГРИГОРІЙ ІЛЕЧКО

ПАНАХИДА в п'ятницю, 19-го травня 1989 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Riotto **при** 3205 Kennedy Blvd., Jersey City, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 20-го травня ц. р. о год. 10-ій в церкві св. Петра і Павла, звідки Тлінні Останки будуть перевезені на цвинтар у Ґлен Спей, Н. Й.

Залишив у смутку:
дружину — ДЖОЗЕФІН
сина — ГРИГОРІЯ з Родиною
доньки —
МАРІЯ КОРІЯ з Родиною
КАТЕРИНА ГАВЗЕ з Родиною
ЄЛИЗАВЕТА
ЛЮБА
внуки —
МИКОЛА
ДАРИК
МАРКО
КАТЕРИНА
ТАНЯ

В БЕЙРУТІ ВБИТО бомбою провідника мусулманської секти ливанців шейка Гассана Каледа. Рівночасно з ним від сильної бомби загинуло 21 інших осіб, в тому числі усі, що були в товаристві шейка. Сто осіб було поранених, деякі дуже поважно. Досі ніхто не признається до атентату, який знищив також дім прем'єр-міністра д-ра Селіма аль-Госса.

ВІДЕО СТРІЧКИ

ЧЕНСТОХОВА ВЕРЕСЕНЬ 1988

Можна придбати ВІДЕО СТРІЧКИ, на яких записані ЛІТУРГІЇ — ПРОПОВІДІ — ПРОЦЕСІЇ — КОНЦЕРТИ які відбулися у ЧЕНСТОХОВІ у ВЕРЕСНІ 1988 р. з нагоди святкувань 1000-ліття Християнства України.

ДАТОК 98.88 дол. за дві стрічки, чек виписати

MILLENNIUM COMMITTEE
161 Glenbrook Road, Stamford, CT 06902

СОЮЗІВКА

ВЛАШТОВУЄ

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

ДЛЯ ХЛОПЦІВ і ДІВЧАТ

у віці 12 до 18 років

від 24-го червня до 5-го липня 1989 року

- Програма: щоденний прорух, інструкції для початкуючих і заавансованих, основна техніка, тактика, підготова до турнірової гри
- Інструктори — Юрій Савчак і Зенон Снилик
- Таборовики повинні привезти свій виряд, включно з трьома баньками м'ячиків
- Приміщення в кімнатах і харчі — 200 дол. (члени УНС), 230 дол. (нечлени), теніс — 60 дол.

Зголошення висилати на адресу

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n. Estate
Foordmore Road
Kerhonkson, N.Y. 12446
914-626-5641

Вже появилася книга

A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE

„ТИСЯЧА РОКІВ ХРИСТИЯНСТВА НА УКРАЇНІ"

(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (також кольорових), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання Смолоскипу і Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США. 1988. Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців штату Ню Джерзі обовязує додати до ціни 6% штатового податку

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ...ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА; НЕВИННА ОСОБА."

"Я НЕ Є 'ІВАН ГРОЗНИЙ' І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВІДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНІ ЦЕ НЕНАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВІДКОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANJUK
DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

Св. п. М. Панкевич, хорунжий УГА

Невимовно прикро вразив мене некролог у „Свободі", який сповістив про смерть мого земляка бл. п. Михайла Панкевича. Упокоївся він 2-го березня ц.р. в Ню Гейвені, Конн. Правда, в останніх листах до мене він згадував про свої недомагання, про те, що погано себе почуває. Читаючи його листи, я, однак, навіть і не допускав думки про смерть, а він, видно, її прихід відчував, бо тон його писання звучав радше прощально.

При згадці про бл.п. Михайла Панкевича доводиться мені оглянутися у минуле, у роки 1934-1944, коли то я (з перервами) проживав у Винниках. Мешканцем Винник був також і Михайло Панкевич. Там започаткувалося наше знайомство. Однолітками ми не були. Між ним і мною було кільканадцять років різниці. Він належав до покоління, яке брало участь у Визвольних змаганнях, а до таких людей ми, молодші, ставилися з великою пошаною. На їхньому чині ми чейже виховувалися. Місцями, де я з Михайлом зустрічався, були церква, читальня „Просвіти" у Винниках. Не одну розмову провели ми у поїзді Львів-Винники, яким ми щодня доїжджали до Львова — він до праці, я до школи (тоді, в 1934-1939 роках я був студентом Львівського університету). Розмови були різного змісту. Не бракувало і розмов на історичні та політичні теми. З увагою прислухався я до розповідей М. Панкевича про його участь у визвольних змаганнях. На початку Першої світової війни, коли російські війська займали Галичину, Михайлові Панкевичеві, тоді ще юному гімназистові, учневі Української академічної гімназії, довелося покинути Львів і виїхати з батьками до Відня. Юнак знав тоді про Українських Січових Стрільців, чув про їхні бої і перемогу на Маківці весною 1915 року, а з окремими стрільцями чи старшинами то й зустрічався, коли вони прибували до Відня.

По звільненні Галичини від російської окупації, Михайло повернувся до Львова і продовжував навчання в гімназії. У Львові почала тоді діяти Станиця УСС під проводом сотн. д-ра Михайла Волошина, завданням якої було придбати нових стрільців для поповнення втрат, що їх Легіон УСС зазнав у боях, особливо на Маківці. На заклики станиці українська шкільна молодь (студенти і старші гімназисти) відповідала готовністю приєднатися до УСС, щоб „підняти червону калину". Зголосився тоді до УСС і Михайло Панкевич. Одного дня під час вишколу у Михайла в роті показалася кров. Його відправили до Народної Лічниці у Львові. Виявилося, що причиною кровавлення були заатаковані недугою легені. Михайло не довго перебував тоді в Лічниці. По кількох днях вернувся до військових занять. Деякий час затримався ще у Львові, а згодом — з іншими новобранцями — переїхав до села Гнильче (на схід від Галича), де тоді перебував кіш УСС. Там, під час вправ, повторився припадок з кровавленням. Цим разом лікар УСС д-р Володимир Щуровський заборонив молодому добровольцеві продовжувати вишкіл. На підставі лікарської опінії Михайла Панкевича звільнено від служби в рядах УСС. В Гнильчі Михайло пізнав Семена Горука, Романа Купчинського, Дмитра Паліїва, Олену Степанівну, Софію Галечко, Ганну Дмитерко й інших.

Був 1917 рік. Михайла покликано до австрійської армії, дарма, що в нього було лікарське свідоцтво звільнення від служби в Легіоні УСС. Призначено його до 35 полку піхоти і дано нагоду відвідувати старшинську школу. Весною 1918 року він знову захворів і з тієї причини одержав відпустку для лікування. Перебуваючи на відпустці у Львові, старався бути в контакті з військовиками-українцями. Одного разу в театрі, коли відбувалася вистава п'єси „Степовий гість", на перерві між діями приступив до нього Дмитро Паліїв і попросив на секретну розмову. Виявилось, що вже тоді (а був це серпень 1918 р.) йшла підготова до чину, який здійснено потім дня 1-го листопада. Паліїв попросив Михайла зайти наступного дня до Дому „Дністер" при вул. Руській по дальші інформації. На умовлену зустріч Дмитро Паліїв прийшов не сам, а в товаристві Петра Бубели, який згодом у процесі будування української держави відіграв важливу ролю. Михайлові Панкевичеві доручено тримати зв'язок з поліцією і з казармами ім. Фердинанда. Зі свого завдання Михайло вив'язався як слід. Згодом він став учасником Листопадового Чину. Про цей світлий момент у його спогадах сказано:

„Була п'ятниця 1-го листопада 1918 року, історичний день українського народу, а заразом латинське свято Всіх Святих, і хмарний день. А народ Львова, з такого приводу, виринув масово на вулиці міста — головно, щоб побачити нову владу. Багато українців і не знали навіть, що Львів вже український, і що він є заразом столицею нашого краю. Мило були заскочені переворотом. Не довіряли власним очам... Аж синьо-жовті прапори на всіх установах: ратуші, соймі, намісництві, державних установах — військових і цивільних, орієнтували людей, що тут влада не австрійська, а українського народу".

З моментом, коли почалося формування Української Галицької Армії (УГА), Михайло Панкевич став її воїном і в її рядах — у ранзі хорунжого — відбув усю її світлу епопею. Був двічі ранений. Ця епопея закінчилася польською неволею у таборі в Тухолі коло Познаня.

По звільненні з полону Михайло Панкевич одружився з винничанкою Марією Банах і замешкав у Винниках. У Панкевичів був син-одинак Любомир (Любко). В 1938 році, восени, коли Карпатська Україна будилася до державного життя, Любко Панкевич, без відома батьків, намагався дістатися в Карпатську Україну, щоб там включитися у змаг за її державність. Спроба не мала успіху. Не пам'ятаю вже точно, як малолітній Любко повернувся додому. Але його юнацький героїзм затямився мені дуже добре. Небуденний і дальший життєвий шлях Любка Панкевича. Його доля може стати цікавим сюжетом для літературного твору.

Перед другим приходом у Західню Україну большевиків Марія і Михайло Панкевичі подалися на еміграцію, але без сина. Скитальчий шлях провадив через Словаччину до Німеччини. По капітуляції Німеччини мав я приємність зустрітися з Панкевичами й іншими винничанами двічі: раз у таборі в Карльсфельді, а вдруге — в таборі у Берхтесґаден. З Німеччини Панкевичі переїхали до ЗСА. Про еміграційний відтинок життя Михайло Панкевич у своїх спогадах не пише. З кінцевих рядків спогадів можна довідатись, що син Любомир був вояком Дивізії, попав у большевицький полон, а по виході з полону був замордований большевиками. Не важко собі усвідомити переживання батьків з приводу такої родинної трагедії. Печаль Михайла стала ще більшою після смерти дружини. Нав'язуючи до тієї втрати, він у своїх споминах записав: „Дружина моя померла тут, в США, у Ню Гевен і тут похована. Я сам живу у сестри моєї дружини — Ірини Гриневич і все болію, що своїм старим нездарством використовую її труд і предобре її серце та сили. Але — гадаю, що вже недовго боліти і терпіти маю. Вже скоро і ненадійно, може, прийде мій „амінь". А коли по моїй смерті прийдеться комусь мене згадати, я завжди буду вдячний всім людям, всім духом своїм, за ласкавий спомин..."

Я переконаний в тому, що бл. п. Михайло Панкевич непотрібно обвинувачував себе в тому, що був тягарем для своєї родички Ірини Гриневич, бо вона ставилася до нього по-родинному.

Думаю, що мій спогад про бл. п. Михайла Панкевича не буде одиноким. Вірю, що появляться згадки й інших авторів, які докладніше змалюють портрет цього тихого, але щирого українського патріота, борця за українську державність.

Михайло Лоза

ACT IN TV COMMERCIALS
"REAL PEOPLE NEEDED"
MAKE BIG MONEY
NO EXPERIENCE — ALL AGES. CHILDREN, TEENS, YOUNG ADULTS, FAMILIES, ANIMALS, ETC.

HIGH PAY TV ADVERTISING CALL FOR CASTING INFORMATION

CHARM STUDIOS
(313) 542-8400 EXT. 6426

Мистецьке оформлення
ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

У книжці 16 новель.

Ціна $12.00 Пересилка $1.00

Мешканців штату Ню Джерзі зобовязує 6% штатового податку

Замовляти
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Любов Коленська - Дзеркала

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА
ДЗЕРКАЛА
НОВЕЛІ

АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКІ торговельні взаємини поліпшуються, бо зріст обопільних торговельних контактів зростає з дня на день, а ще й крім того президент Джордж Буш застановляється над тим, щоби злагіднити деякі мита на совєтські імпорти, що в деяких випадках є вдесятеро більшими, як для більшості інших країн. Поки справа торговельних полегш буде обговорюватися в Сенаті і Палаті Репрезентантів, то у місцевості МекЛін недалеко Вашінґтону майже 200 совєтських підприємців і директорів „новорозкованих підприємств" Совєтського Союзу зустрічатимуться з американськими торгівцями, щоби ще дальше пропихати комерційні зв'язки.

ЗГІДНО З УРЯДОВОЮ статистикою опублікованою у вівторок, 16-го травня ц.р., будова нових житлових будинків у ЗСА впала до найнижчого рівня за останніх шість місяців. Також у звіті індустрії нерухомостей сказано, що зріст цін на вже збудовані будинки значно сповільнився, а в тих околицях північносхідного побережжя, де в останніх роках ціни нерухомостей ішли в гору таким шаленим темпом, то навіть значно впали. Аналітики твердять, що сповільнення продажу нерухомостей, автомобілів, як і зріст безробіття вказують на прямі наслідки піднесення Урядом позичкових стіп. Натомість економісти кажуть, що це дасть змогу молодим супружжям здійснити життєві мрії — набути власні будинки.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

РОЗА ВАЛКОВЕЦЬ, член УНС Відд. 274-го ім. свв. Петра і Павла в Янґставні, Огайо померла 20-го вересня 1984 року на 55-му році життя. Нар. в Янґставні. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку дочку Катерину і двох синів Карла і Михайла. Похорон відбувся 23-го вересня 1984 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Янґставні, Огайо. Вічна Їй Пам'ять!

Гелен Сенедяк, секр.

ВОЛОДИМИР ЗАРАЗКА, член УНС Відд. 204-го ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н.Й. помер 22-го серпня 1988 року на 70-му році життя. Нар. 25-го липня 1918 року в Ню Йорку, Н.Й. Членом УНС став 1929 року. Залишив у смутку дружину Гелен, дочок Ден ис Баннінґ і Керрі Енн Смит та троє внуків. Похорон відбувся 22-го серпня 1988 року на Нешенел Семетері в Лівенворт, Кензес. Вічна Йому Пам'ять!

Мирон Заліпський, секр.

МАРІЯ ХАРХАЛІС, член УНС Відд. 320-го ім. Пресвятої Тройці в Балтиморі, Мд. померла 15-го квітня 1989 року на 83-му році життя. Нар. 1906 року в Яворові, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку доньку Ольгу Сушко з мужем Володимиром і внуками Лівою, Мартою і Зеноном і зятем Марком; доньку Ірену Траска з мужем Александром і внуками Романом і Яремою; сина Тараса з дружиною Танею і внуками Андрієм і Петром. Похорон відбувся на укр. кат. цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд. Вічна Їй Пам'ять!

Іван Радь, секр.

МАРІЯ УРБАНСЬКА, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й. померла 28-го квітня 1989 року на 70-му році життя. Нар. 14-го грудня 1918 року в Баффало, Н.Й. Членом УНС стала 1936 року. Залишила у смутку мужа Джерома, братів Михайла і Лева Кіналів з родинами та дальшу родину. Похорон відбувся 1-го травня 1989 року на цвинтарі Кальварія в Чіктаваґа, Н.Й. Вічна Їй Пам'ять!

Мері А. Гаравус, секр.

АННА РАЙХАРД, член УНС Відд. 288-го ім. св. Дмитрія в Бетлегемі, Па., померла 21-го квітня 1989 року на 67-му році життя. Нар. 29-го квітня 1921 року в Бетлегемі, Па. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, дочку Петрисю Скрип, сина Йосифа, сестер: Ольгу Чапко, Софію Солотву і Марлену Підгайну та брата Николу Підгайного. Похорон відбувся 24-го квітня 1989 року на цвинтарі Христа Спасителя в Бетлегемі, Па. Вічна Їй Пам'ять!

Дмитро Мучастий, секр.

ДМИТРО ОЛЕВЧУК, член УНС Відд. 325-го Т-ва „Запорозька Січ" в Бруклині, Н.Й., помер 15-го квітня 1989 року на 68-му році життя. Нар. 25-го жовтня 1920 року в Україні. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Евгенію, сина Богдана і дочок Лесю і Оксану. Похорон відбувся 18-го квітня 1989 року на цвинтарі св. Андрея в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж. Вічна Йому Пам'ять!

В. Цюпа, секр.

ЙОСИФ ЛЯХОВИЧ, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, помер 13-го березня 1989 року на 78-му році життя. Нар. 13-го травня 1910 року в Україні. Членом УНС став 1946 року. Залишив у смутку дружину Катерину, сина Йосифа мол., дочку Каролю і четверо внуків. Похорон відбувся 16-го березня 1989 року в Ґлен Спей, Н.Й. Вічна Йому Пам'ять!

С. Чума, секр.

АННА ГАШ КАСІЯН, член УНС Відд. 126-го ім. св. Івана Хрестителя в Сиквіллі, Па. померла 9-го квітня 1989 року на 101-му році життя. Нар. 12-го березня 1888 року в Австрії. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку сина Волтера; три дочки: Стеллу, Анну і Мері з родинами, сестру Гелен, 10 внуків, 10 правнуків і двоє пра-правнуків. Похорон відбувся 12-го квітня 1989 року на цвинтарі Ґрендв'ю в Експорт, Па. Вічна Їй Пам'ять!

Іван Т. Шеліґа, секр.

Михайло Данилюк
ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК
В-во Свобода, Ню Йорк — Джерзі Сіті, 1968, стор. 286.
Ціна $10.00 з пересилкою.
Мешканців Ню Джерзі обов'язує 6% продажного податку
Замовляти:
Svoboda Book Store
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ARKA Company Department Store
26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ: нитки ДМЦ, різного роду матеріяли для вишивання, канви, книжки з українськими взорами, і т. п. в Арці.

● НА ПРОДАЖ ●

ВСІ БДЖОЛЯНІ ПРОДУКТИ — перга, прополіс, молочко, женшень по ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ. Були $30.00 тепер до кінця травня лише $25.00. Хочу, щоб мої покупці були здоровші і вешеліші цього літа і на довше. Пишіть: M. SURMACH
169 W. Saddle River Rd
Saddle River, N.J. 07458

● BUSINESS SERVICE ●

DIGITAL STANDARDS CONVERSION
Digital Transfer from PAL/SECAM (European) Video Standards To NTSC (American) Video Standard.
2 Hour Transfer — $35.00
(718) 849-1907

● SERVICE ●

Направляю різного роду
ДАХИ
Тел.: (201) 246-2558
ВОЛТЕР ВАСИЛЮК
Приступні ціни.

● РОЗШУКИ ●

ВАЛЕРІЙ КРАМАРЕНКО, 25 літ, уроджений на Полтавщині, пошукує **ВОЛОДИМИРА МИКОЛАЄВИЧА ПАРХОМЕНКО** нар. 1943 р. в Полтавській обл., Глобинському р-ні, с. Фрунзівка. Тепер він має проживати у Ню Йорку. Проситься зголошуватися до **Українського Народного Союзу.**
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

● РІЗНЕ ●

CHURCH BROCADES & TRIMS
Vestments or by the yard. For samples write or call. Sorry we only speak English.
AMERICAN CHURCH SUPPLY
945 S. Batavia Avenue
Geneva, IL 60134.
(312) 232-8384

●FUNERAL DIRECTORS●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE
Управа Українського Національного Цвинтаря-Пам'ятника та мавзолею полагоджує всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.
4111 Pensylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

KTI Established 1920

KOBASNIUK TRAVEL, INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-8779
Vera Kowbasniuk-Shumeyko, President

ВІДВІДАЙТЕ

УКРАЇНСЬКІ ПОСЕЛЕННЯ
під час подорожі
„ВЕСНА в БРАЗИЛІЇ та АРҐЕНТИНІ"
4-го до 20-го ЖОВТНЯ 1989 р.

САО ПАУЛЬО — ІҐУАСУ
КУРІТІБА — БУЕНОС АЙРЕС
ПРУДЕНТОПОЛІС — РІО ДЕ ЖАНЕЙРО

17-денна подорож — VARIG AIRLINES
PETRO BOKALO, *провідник*

Відлети з НЮ ЙОРКУ — $2,360 від особи
з МАЯМІ — $2,260 від особи

Включає транспортацію літаками та приватним автобусом, першоклясні та люксусові готелі, сніданок і обід щоденно та 5 полуденків, перевози у кожному місці, оглядини міст, відвідини українських колоній та осередків, обслуги різномовних провідників, податки на летовищах і напивне за групові обслуги.

Замовлення і завдаток $300 від особи перед 4-им серпня 1989 р.

HELP WANTED

ПОШУКУЄТЬСЯ
РОБІТНИКА/ЦЮ
до чищення бюр в УНСоюзі
Платня за домовленням. Медичне забезпечення, бенефіти, вакації.
Тел.: (201) 451-2200

СОЮЗІВКА

ПОШУКУЄ

РОБІТНИКІВ:

- **ГОСПОДАРЯ** (Maintenance)
- **ГОСПОДИНЮ ДО ЗАРЯДЖЕННЯ КІМНАТ** (Head Housekeeping)
- **РОБІТНИКІВ ДО ЗАГАЛЬНОЇ ПРАЦІ (кухаря і кухонних помічників)**

Платня після умови. Постійна праця (Benefits).

Телефонувати або писати:

SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n. Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446
Tel.: (914) 626-5641

ДЕНЬ СПОРТУ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н.Й. — Школа Українознавства при парафії св. Михаїла влаштовує в неділю, 4-го червня, День Спорту і закінчення шкільного року в Домі СУМА, 301 Палісайд аве. Організатори запрошують молодь Йонкерсу й околиць взяти участь в різних іграх. Одяг — спортовий. Буфет відкривається о год. 1-ій, спортові гри о год. 2-ій.

ПОСВЯЧЕННЯ ХРАМУ

Ґлен Спей, Н.Й. — Управа та вірні української православної парафії в Ґлен Спей, влаштовують урочисте посвячення закінченого храму свв. Апостолів Петра і Павла, що відбудеться в неділю, 4-го червня ц.р. Архиєрейську Літургію та чин посвячення очолить Блаженніший Митрополит Мстислав в сослуженні духовенства о год. 10-ій вранці. Після Служби Божої відбудеться бенкет на оселі „Верховина". Квитки в ціні 15 дол. від особи можна замовляти: Управа парафії: P.O.Box, 178, Glen Spey, N.Y. New York, 12737.